

چهارشنبه ۳۰ فروردین ۱۴۰۲ — ۱۸ رهنما ۱۴۴۲ — ۱۹ تویل ۲۰۲۳ — سال بیست‌ودوم — شماره ۵۶۶

پس از پیروزی انقلاب اسلامی، ایدئولوژی و جهان بینی سیاسی و انقلابی شیعه در تقابل با ایدئولوژی سنی و وهابی عربستان سعودی قرار گرفت و هر دوی آنها مشروعیت یکدیگر را با ایجاد ابهامات سیاسی، فقهی و تاریخی با تشکیک مواجه کردند.

«غفور کریمی» در دیپلماسی ایرانی می‌نویسد که حمله دولت بعث عراق بسه ایران در سال ۱۳۵۹ و در پی آن پشتیبانی‌های گسترده سیاسی، مالی و نظامی شورای همکاری خلیج فارس با محوریت عربستان از عراق، کشتار حجاج ایرانی در سفای ۱۳۶۶ به دست مأموران حکومت عربستان در کنار پاره ای از حوادث بحران زا منجر به آن شد که مواجه این دو کشور علی‌رغم بهبود نسبی و البته کم دوام در برخی برهه‌های پس از پایان جنگ ایران و عراق، همواره شکل خصمانه به خود بگیرد. این تقابل‌ها پیوسته استمرار داشته است.

اما اعدام آیت الله نمر باقر التمر به مثابه جرقه‌ای بر انبار باروت عمل کرد، علی رغم اینکه ایران می‌توانست این حرکت تحریک آمیز عربستان را با عمل سیاسی و با اقدام در خارج مرزها به نحو مفتحی پاسخ دهد لکن تندروی، کنش عجولانه و خراج از عرف دیپلماتیک در تعرض و تخریب به مراکز دیپلماتیک عربستان، روابط شکننده فسی‌مابین را با قطع ارتباط سیاسی مواجه کرد. در این راستا تعدادی از کشورهای عربی و آفریقایی نیز با اقدام عربستان هم داستان شده و ارتباط دیپلماتیک خود با ایران را قطع کردند. به بین این کشورها، بحرین به دلایل تاریخی و موقعیت ژئوپلیتیک حائز اهمیت است.

ایران و عربستان به عنوان دو بازیگر رقیب منطقه‌ای، علی‌ال‌دوام به بسط قلمروی نفوذ خود در خاورمیانه مبادرت می‌ورزند. در این راستا بحرین یکی از میادین مهم کارزارهای هژمونیک، فرهنگی و ژوزژمایی ایران و عربستان در منطقه محسوب می‌شود.

شاید تصور اینکه جزیره‌ای با مساحت اندک این چنین در کانون توجهات قدرت‌های منطقه‌ای و ابر قدرت‌های فرامنطقه‌ای قرار گیرد که به محض وقوع هرگونه رخداد سیاسی و بروز کوچکترین تحولی در آن کشور، بازیگران دیپلماتیک و بین‌المللی را به اتخاذ موضع و اعمال تکیاوی سیاسی و بعضاً دخالت نظامی وامی‌دارد، در نگاه اول اندکی دشوار به نظر آید، اما

تاکید پنتاگون بر حل اختلافات با ایران به شکل دیپلماتیک

معاون سیاسی وزیر دفاع آمریکا با مطرح کردن ادعایی درباره ظرفیت هسته‌ای ایران، گفت که دولت آمریکا حل‌وفصل دیپلماتیک مسئله هسته‌ای ایران را ترجیح می‌دهد.

به گزارش ایسنا به نقل از خبرگزاری اسپوتنیک، کالین کال، معاون سیاسی وزیر دفاع آمریکا در گفت‌وگوی، نشریه فاین پالیسی ادعا کرد: زمانی که برجام اجرا می‌شد، زمان گریز هسته‌ای ایران حدود یک سال بود. اکنون می‌توان این گریز هسته‌ای را در حدود چند هفته تخمین زد. ادعای این مقام ارشد درباره توان ایران پنتاگون درباره ظرفیت هسته‌ای ایران در حالی مطرح می‌شود که مقامات ایران علیرغم تأکید بر توانمندی‌ها و پیشرفت‌های ایران در

العربی الجدید به نقل از منابع دیپلماتیک مصری عنوان کرد

نشانه‌های از سرگیری روابط ایران و مصر

منابع دیپلماتیک مصری اعلام کردند که در هفته آخر ماه مارس تماس‌هایی میان مقامات امنیتی مصر و ایران صورت گرفته و در مورد امکان توسعه تدریجی روابط دو کشور در دوره آتی گفت وگو شده است. این اقدام در سایه مصالحه تهران و ریاض انجام گرفته است.

طبق گفته یکی از این منابع در گفت وگو با «العربی الجدید» که خواست نامش فاش نشود تماس‌های اخیر که در پی اعلام توافق عربستان – ایران صورت گرفته، در انتظار زمان مناسب برای تبدیل شدن تمایل‌ها به توسعه روابط به توافق‌هاست.

وی به این مسئله اشاره کرد که در زمان کنونی مسئولان قاهره نیتی برای اعلام برداشتن گامی بزرگی در راستای ازسرگیری روابط ندارند و به گفته وی زمان هنوز برای صحبت کردن از ارتقای سطح نمایندگی دیپلماتیک میان دو کشور و تعیین سفیر زود است. هم زمان یک دیپلمات مصری فاش کرد که مسخر سازماندهی دیداری میان وزرای امور خارجه دو کشور در آینده امری دور از انتظار نیست. به گفته وی این اقدام در زمان حاضر در دست بررسی است تا میزان فایده‌مندی و نتایج آن در سطح واکنش‌های منطقه‌ای و نیز بررسی مواضع متحدان مشخص شود. شخص یاد شده هم زمان

بی شک آن چه بحرین را از چنین جایگاه مهمی برخوردار می‌کند، موقعیت ممتاز در منطقه ژئوپلیتیک خاورمیانه و پیوستگی سرنوشت با برخی از دولت‌های عربی است. تحولات صورت گرفته در بحرین همواره واکنش و سیاست‌های متعارضی را از طرف این

بحرین هم از عربستان تبعیت می‌کند

الگو برداری منامه از ریاض برای حل اختلافات با تهران

العربی الجدید به نقل از منابع دیپلماتیک مصری عنوان کرد

نشانه‌های از سرگیری روابط ایران و مصر

با اشاره به این‌که معادله روابط مصر و ایران تنها به خلیج فارس بستگی ندارد بلکه شامل اسرائیل نیز می‌شود تأکید کرد مصر هنگام صحبت از رابطه با ایران به روابطش با تل آویو نیز توجه می‌کند. ر‌خا احمد حسن، معاون اسبق وزیر امور خارجه مصر به «العربی الجدید» گفت که عملاً مدتی است میان دو کشور تماس وجود دارد و در هر گونه نزدیکی واقعی یا عملی باید آمادگی برای ازسرگیری روابط دیپلماتیک میان دو کشور اعلام شود.

نشانه‌هایی مبنی بر چنین تفاهم‌هایی وجود دارد از جمله این نشانه‌های تسهیل ورود ایرانی‌ها به مصر و تسهیل در اخذ ویزای توریستی این کشور است. به گفته وی وقوع تحول سریع در روابط مصر و ایران و شکل‌گیری دیداری میان وزرای امور خارجه دو کشور دور از انتظار نیست. او در ادامه افزود که نمی‌توان از نقش جنگ اوکراین و پیامدهای آن بر جهان و بر کشورهای خاورمیانه مشخصا و وقوع گشایش در روابط میان کشورهای منطقه غافل ماند. به ویژه که برای کشورهای منطقه مشخص شده است که قدرت‌های بزرگ مانند ایالات متحده آمریکا و اروپا دیگر به قضایای منطقه توجه ندارند و منطقه را برای یک دهه با مشکلاتش بدون هرگونه کمک برای حل و فصل آنها رها کرده‌اند.

کشورها در پی داشته است. تحولات جهان عرب پس از سال ۲۰۱۱ میلادی، تأثیرات ژرفی بر نظم و معادلات قدرت در بحرین برجا گذاشته است. در این رابطه، باتوجه به هویت شیعی معترضان در بحرین و تعاملات معنوی بسیار

داخلی و در راستای تغییر حکومت بحرین، القا کرده است.

از آنجایی که عربستان ایفای نقش ایران در معادلات سیاسی بحرین را تهدیدی برای امنیت ملی و سیاست‌های منطقه‌ای خود قلمداد می‌کند لذا در تلاش برای محدود کردن قلمروی نفوذ معنوی ایران در بحرین برآمده است.

عربستان حمایت از خاندان آل خلیفه که در اصل از قبایل ساکن سرزمین نجد در عربستان هستند را از اصول غیر قابل تغییر سیاست خارجی خود بر می‌شمارد لذا از سرایت مبارزات شیعیان بحرین به مناطق نفت خیز شرقی خود نظیر قطر، قسایف و احساء به شدت نگران است.

حال که فرایند بازسازی روابط دیپلماتیک پس از وقعه هفت ساله و تنش‌های پیوسته و متصل به این انقطاع دیپلماتیک، با وساطت عراق، قطر، عمان و با نقش آفرینی موثر چین، منتج به امضای توافق نامه فی مابین شده است، دولت بحرین نیز با تبعیت از عربستان و در راستای کاهش التهابات در منطقه، تحرک‌های دیپلماتیک را آغاز خواهد کرد. چیزی که بیش از امضا ایین توافق نامه اهمیت دارد رعایت شرایط توافق و احترام به منافع طرفین است،

سپوای عامل ژئوپلیکیتی و اهتمام برای تبدیل به قدرت سرآمد منطقه، آن چه تضادهای این دو کشور و تابعین آنها را تا مرز منازعه مستقیم پیش برده و مناقشات موجود را در بسیاری از جنبه‌ها گریزناپذیر کرده، نامازگاری مبنایی در و جهان بینی دو دولت است، مادامی که جدال و ستیز ژئوپلیتیک ناشی از بی اعتمادی ذهنی طرفین از یکدیگر به قوت خود باقی باشد، روابط و اختلافات عدیده جمهوری اسلامی ایران و عربستان سعودی مانند گذشت تاوأم خواهد یافت. بی شک کشورهایه که از این توافق صرفه و ثمرهای نبرده بلکه مغیوب و آسیب پذیر تر شده اند، تمام مساعی خود را معطوف ایجاد شکاف دوباره و سنگ‌اندازی در مسیر صلح خواهند کرد، بنابراین همکاری و تعامل دوستانه این دو کشور در فضای خاورمیانه، دشوار خواهد بود. از این حیث رویکرد بازساخت روابط منطقه‌ای با کشورهای خاورمیانه باید از حالت کج دار و مریز کنونی خارج و تلاش‌های دستگاه دیپلماسی با حصول اولین نتایج حاصل از وفاق، نه به صورت سیکل معمول بلکه باید با سیر تصاعدی صورت پذیرد زیرا این توافق نامه به مثابه کاتالیزور عمل می‌کند و به گشایش عام دیپلماتیک منجر خواهد.

سیاست بازدارندگی گروه هفت علیه ایران

به رسیدگی به نگرانی‌های مشترک هستیم. به گزارش ایسنا، نشست وزرای امورخارجه گروه هفت که از روز یک‌شنبه به میزبانی ژاپن برگزار شده با محوریت مقابله با تهدیدات فزاینده چین علیه تایوان، آزمایش‌های موشکی کره شمالی و مجازات روسیه به دلیل حمله به اوکراین تا امروز (سه‌شنبه) ادامه دارد.

به نظر می‌رسد که در این نشست، حمله روسیه به اوکراین و مقابله با چین جزو مسائل کلیدی وزرای کشورهای عضو از جمله ژاپن، آمریکا، انگلیس، فرانسه، آلمان، کانادا و ایتالیا و اتحادیه اروپاست؛ مسائلی که به باور آن‌ها «چالش‌هایی برای نظم مبتنی بر قوانین بین‌المللی سه‌جنگ جهانی دوم» محسوب می‌شوند.

وزیر امورخارجه آمریکا گفت که سیاست گروه هفت درقبال ایران، دیپلماسی همراه با بازدارندگی است.

به گزارش ایسنا، آنتونی بلینکن، وزیر امورخارجه آمریکا هم‌زمان با برگزاری نشست گروه هفت در ژاپن در پیامی در حساب کاربری خود در توئیتر توضیحاتی درباره این نشست ارائه داد.

وی در پیام خود نوشت: گروه هفت در قبال ایران با اتفاق نظر پیش می‌رود؛ شامل تنش‌زدایی و دیپلماسی همراه با بازدارندگی.

بلینکن افزود: ما همچنین توافق کردیم که عادی‌سازی روابط با جامعه جهانی که طالبان به دنبال آن است، منوط به اقدامات آنهاست. در آسیای مرکزی نیز ما کماکان متعهد

ریشه‌یابی علت اقدامات ضدایرانی باکو

ارامنه به قره‌باغ است با نیروهای نظامی خود تضمین می‌کند. در بند۹ که بند جنجالی توافق بود، آمده است: همه فعالیت‌های اقتصادی و حمل و نقل در منطقه بلامانع است. جمهوری ارمنستان ایمنی ارتباطات حمل و نقل میان مناطق غربی جمهوری آذربایجان و جمهوری خودمختار نخجوان را با هدف سازماندهی حرکت بدون مانع شهروندان، وسایل نقلیه و بار در هر دو جهت تضمین می‌کند. کنترل حمل و نقل به وسیله ارگان‌های سرویس مرزی FSB روسیه انجام می‌شود. با توافق دو طرف، ساخت زیرساخت‌های جدیدی که جمهوری خودمختار نخجوان را با مناطق آذربایجان پیوند می‌دهد، انجام می‌شود.»

به دنبال امضای طرف‌ها، طرف آذری و ترک جنگ قره‌باغ ۲۰۲۰ یعنی ترکیه و جمهوری آذربایجان جشن‌های فراوانی به مناسبت پیروزی خود برقرار کردند، غافل از اینکه قرانت متفاوت دو طرف توافق صلح از ماده۹، آتش جنگ و تنش را دوباره خواهد افروخت. بعد از سرمستی کوتاه مقام‌های باکو، ایران نخستین واکنش را به ادعاهای الهام علی‌اف و مقام

ارمنستان نیز به عنوان رقیب و بدیل مسیر جمهوری آذربایجان مطرح می‌شد.

در این شرایط باکو ابتدا با به راه انداختن جنگ با ادعای آزادی قره‌باغ، در عمل در لوای قطعنامه‌های شورای امنیت سازمان ملل متحد، اقدامش را موجه جلوه داد، اما نوع و مسیر پیشروی باکو از رنگ و بوی دیگر و هدف پشت‌پرده دیگری خیر می‌داد. باکو در نظر داشت با تنگ کردن عرصه به ایروان در جنوب این کشور، ارمنستان را نسبت به ایجاد دالان شرقی-غربی زنگزور و در اختیار قرار دادن مالکیت آن به محور تورانی (باکو-انکارا) مجبور کند و به این وسیله بتواند مانعی مقابل کریدور شمال-جنوب داخلی ارمنستان بکشد.

باکو در این رزوا بود و پیشروی خوبی نیز در راستای اهداف خود داشت تا اینکه روسیه برای مینا‌جنگری به این تنش و جنگ ۲۴روزه ورود کرد و رؤسای جمهور جمهوری آذربایجان و ارمنستان پشت میز صلح نشستند و توافقی پنج ساله امضا کردند که چند بند اساسی داشت. در بند سه توافق آمد، روسیه تردد در گذرگاه لاجین را که مسیر دسترسی

همکاری و همگرایی پارادوکسیکال ایران و روسیه

از مذاکرات برای کسب امتیازاتی در اوکراین استفاده کرده است. فقدان توافق نهایي بين ایرانی‌ها و امریکایی‌ها، با وجود تلاش‌های شدید اتحادیه اروپا برای مینا‌جنگری، مذاکرات را به بن بست کشانده است. این وضعیت همراه با تشدید تحریم‌ها علیه تهران توسط واشنگتن و بروکسل، در نهایت مانع تنش زدایی ایران با غرب شد و انزواي آن را شدیدتر کرد. قطع کامل ارتباط ایران و روسیه با غرب در نهایت به نزدیکی آنها منجر شده است. فشار چین که توانست با بهره‌گیری از موقعیت ضعیف آنها را در مدار خود قرار دهد، نیز نقش تعیین‌کننده ای در نزدیک شدن دو کشور در زمینه تجارت، انرژی و مسائل سیاسی داشته است.

چیزی است که در نگاه اول به نظر می‌رسد. اسفندیاری یادآوری می‌کند: «هیچ دوستی بین روسیه و ایران که دارای تاریخ پررنگ و نشیب‌ و اعتمادی و خیانت هستند، وجود ندارد. اما

سیاسی

ویژه

استقبال شورای امنیت از توافق ایران و عربستان

در جلسه شورای امنیت سازمان ملل، فرستاده ویژه دبیرکل در امور یمن از توافق ایران و عربستان استقبال کرد.

به گزارش ایسنا، هانس گران‌دبرگ، فرستاده ویژه دبیرکل سازمان ملل در امور یمن گفت: ما از بیابانه وزرای امور خارجه جمهوری اسلامی ایران و عربستان سعودی در پکن، مبنی بر تعهد به تقویت همکاری‌ها برای ارتقای ثبات و امنیت در منطقه استقبال می‌کنیم. قطعاً یک منطقه با ثبات، تلاش‌ها را برای رسیدن به صلح در یمن تقویت می‌کند.

بر اساس گزارش صدا و سیما، نماینده روسیه در سازمان ملل هم که کشورش ریاست شورای امنیت را برعهده دارد، گفت: همه ذینفعان سیاسی تأثیرگذار بر اوضاع یمن، مواضع سازنده خود را حفظ کنند. ما تأکید داریم که مشکلات یمن باید به‌طور جامع و بلندمدت حل و فصل شود، اما متأسفانه بعضی از اعضای شورای امنیت، خلاف این روند را دنبال می‌کنند و این واقعا دلسردکننده است. معاون نمایندگی چین در سازمان ملل هم گفت: جامعه بین‌المللی باید کمک‌های بشردوستانه به یمن را افزایش دهد و بودجه کافی برای پیشبرد برنامه‌های سازمان ملل در یمن فراهم کند. در این شرایط، رفع محدودیت‌های غیرمنطقی هم که برای یمن ایجاد شده، ضروری است. غاده موداوی معاون دفترهماهنگی کمک‌های بشردوستانه سازمان ملل در این جلسه گفت: در هفته‌های اخیر محدودیت‌ها برای ورود کالاهای تجاری مورد نیاز به یمن کمتر شده است.

رویداد

تاکید امیر عبداللهیان بر تأمین حقآه هیرمند

حسین امیرعبداللهیان وزیر امور خارجه به دنبال دیدار با یکی از مقام‌های هیات حاکمه موقت افغانستان اعلام کرد که از حقابه ایران در هیرمند کوتاه نخواهیم آمد.

به گزارش تسنیم، امیرعبداللهیان دیروز در حساب توئیتر خود نوشت: در مذاکرات اخیرم با آقای متقی سرپرست وزارت خارجه هیات حاکمه موقت افغانستان در شهر سمرقند، مسئله حقابه ایران از هیرمند را به تفصیل مورد تأکید قرار دادیم.

وزیر امور خارجه ضمن اشاره به اینکه افغانستان هم بر پایبندی خود بر حقابه ایران تأکید داشته، افزود: بر انجام اقداماتی فوری توافق کردیم و از حقابه ایران کوتاه نخواهیم آمد.

وی پنجشنبه گذشته در حاشیه نشست همسایگان افغانستان و در دیدار با امیرخان متقی سرپرست وزارت امور خارجه دولت سرپرستی موقت افغانستان موضوع حقابه کشورمان را مشکلی مزن عنوان کرده بود که ضرورت دارد به صورت عملی نسبت به برطرف شدن مشکلات موجود در این زمینه اقدام جدی از سوی هیات حاکمه موقت افغانستان مورد توجه قرار گیرد.

امیرعبداللهیان در آن نشست اقدامات بعمل آمده کنونی از سوی افغانستان را لازم‌الاجرا غیرکافی خواند و افزود: ملاک اصلی برای ایران، دریافت عینی و ملموس حقابه می‌باشد.

تماس وزیر خارجه بلژیک با امیر عبداللهیان

در تماس تلفنی خانم حاجا لحبیب وزیر امور خارجه کشور پادشاهی بلژیک با حسین امیر عبداللهیان وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران آخرین وضعیت روابط دو کشور و مباحث کنسولی مورد بررسی و تبادل نظر قرار گرفت.

به گزارش ایرنا، امیرعبداللهیان در این گفت وگو با اشاره به مناسبات تاریخی جمهوری اسلامی ایران و کشور پادشاهی بلژیک اظهار امیدواری کرد روابط دو کشور با تمرکز بر راه حل‌های سازنده و موثر بیش از پیش گسترش یابد.

خانم حاجا لحبیب وزیر امور خارجه بلژیک نیز ضمن ابراز تمایل برای توسعه همکاری‌ها، بر ضرورت تلاش مشترک برای عبور از موانع تأکید کرد. در این تماس تلفنی موضوعات کنسولی مورد علاقه مطرح و درخصوص آن‌گفت‌وگو شد.

رایزنی تلفنی وزیران خارجه ایران و عمان

وزیران خارجه جمهوری اسلامی ایران و سلطنت عمان دوشنبه شب طی تماسی تلفنی به گفت‌وگو و تبادل نظر پرداختند.

به گزارش ایرنا، حسین امیرعبداللهیان در گفت‌وگویی تلفنی خود با پدر البوسعدی وزیر خارجه عمان، ضمن تبریک پیشاپیش عید سعید فطر، در خصوص موضوعات مورد اهتمام در روابط دوجانبه و همچنین پرونده‌های مهم منطقه‌ای و بین‌المللی بحث و تبادل نظر کردند.

پولیتیک

درخواست ضد ایرانی وزیر خارجه اسرائیل از چین

وزیر امور خارجه رژیم صهیونیستی در تماسی تلفنی با همتای چینی‌اش به رایزنی علیه پیشرفت‌های درنامه هسته‌ای ایران پرداخت.

به گزارش ایسنا و به نقل از وبگاه اردوپونت، الی کوهن، وزیر امور خارجه رژیم صهیونیستی در صفحه توئیترش از گفت‌وگوی تلفنی با چین گانگ، وزیر امور خارجه چین درباره برنامه هسته‌ای ایران خبر داد.

کوهن که رئیسش ادعای اثبات‌نشده وجود اهداف نظامی در برنامه هسته‌ای ایران را مطرح می‌کند، درباره محورهای این گفت‌وگو در صفحه توئیترش نوشت:

از او خواستم از نفوذش برای ممانعت از پیشرفت برنامه هسته‌ای ایران استفاده کند که تهدیدی برای بسیاری از کشورهای خاورمیانه و در سراسر جهان است.

در حالی که مقامات ایران با تأکید بر صلح‌آمیز بودن ماهیت برنامه هسته‌ای ایران تأکید کرده و گفته‌اند که تولید و به کارگیری تسلیحات اتمی جایی در برنامه دفاعی ایران ندارد، کوهن در ادامه اظهاراتش علیه ایران گفت که اسرائیل از هر وسیله‌ای برای ممانعت از دستیابی ایران به تسلیحات اتمی استفاده خواهد کرد.

رژیم اسرائیل در حالی مدعی وجود اهداف نظامی در برنامه هسته‌ای ایران است و آن را تهدیدی برای خاورمیانه و دیگر کشورهای جهان می‌داند که تنها دارنده زرادخانه اتمی در خاورمیانه است.

افزون بر این، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی تا کنون ادعای این رژیم را درباره برنامه هسته‌ای ایران تأیید نکرده است.

کوهن در حالی به رایزنی علیه ایران با همتای چینی خود پرداخته است که پکن در مجامع بین‌المللی بر حق ایران در برخورداری از برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای و حل‌وفصل دیپلماتیک مسئله هسته‌ای ایران به دور از سیاسی‌کاری و استانداردهای دوگانه غرب تأکید کرده است.

دیدگاه

اهداف سفر وزیر خارجه عربستان به سوریه

مدیرکل پیشین خاورمیانه وزارت امور خارجه ضمن تأکید بر تغییرات و تحولات در منطقه خاورمیانه اظهار داشت: با توجه به سفر وزیر خارجه عربستان به سوریه به نظر می‌رسد آن‌ها در تلاش هستند تا زمینه را برای حضور سوریه در جلسه آتی اتحادیه عرب فراهم کنند.

«قاسم‌محبعلی» در گفت‌وگو با ایسنا در تحلیل خود از سفر وزیر خارجه عربستان به سوریه که بعد از ۱۲ سال انجام خواهد شد، گفت: به نظر می‌رسد این سفر به دنبال سفری است که وزیر خارجه سوریه به عربستان داشت که در آنجا بیابانه مشترک صادر شد و در مورد بازگشت سوریه به اتحادیه عرب نیز گفت‌وگوهایی صورت گرفت. وی تصریح کرد: در واقع عربستان تلاش می‌کند برای اینکه زمینه مساعدی را فراهم کند که سوریه بتواند در جلسه آتی اتحادیه عرب حضور داشته باشد اما باید دید با توجه به بحث‌هایی که در مورد سوریه وجود دارد، چه تغییراتی در سیاست داخلی و همچنین سیاست خارجی سوریه رخ خواهد داد. مدیرکل پیشین خاورمیانه وزارت خارجه خاطرنشان کرد: خاورمیانه طی هفته‌های اخیر دستخوش تغییراتی است و در مناسبات کشورهای منطقه از جمله ایران و عربستان ، عربستان و ترکیه، امارت و ترکیه، قطر و عربستان و ترکیه و مصر اتفاقاتی در حال رخ دادن است. در واقع پس از تحولاتی که بر پی‌بهار عربی اتفاق افتاد و بین کشورهای عربی و خاورمیانه اختلافات شکل گرفت، به نظر می‌رسد فضای از حال سبزی شدن هست و کشورها به زمان قبل از سال‌های ۲۰۱۰ و ۲۰۱۱ که بحار عربی شکل گرفته بود، برمی‌گردند.

^[1] در آنجا بیابانه مشترک صادر شد و در مورد بازگشت سوریه به اتحادیه عرب نیز گفت‌وگوهایی صورت گرفت

^[2] وی تصریح کرد: در واقع عربستان تلاش می‌کند برای اینکه زمینه مساعدی را فراهم کند که سوریه بتواند در جلسه آتی اتحادیه عرب حضور داشته باشد اما باید دید با توجه به بحث‌هایی که در